I. ມາດຕະການສຸຂານາໄມ ແລະ ສຸຂານາໄມພືດ ແມ່ນຫຍັງ SPS?

ພາຍໃຕ້ສັນຍາວ່າດ້ວຍການນຳໃຊ້ມາດຕະການສຸຂານາໄມ ແລະ ສຸຂານາໄມພືດ SPS ຫມາຍເຖິງມາດຕະການໃດ ຫນຶ່ງທີ່ວາງອອກໂດຍ ຂະແຫນງການກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດຖະບານ.

ປົກປ້ອງ	ຈາກ
ສຸຂະພາບ ຫຼື ຊີວິດຂອງຄົນ ຫຼື ສັດ	ຄວາມສ່ຽງເກີດຈາກທາດເພີ່ມ, ສານປົນເປື້ອນ, ສານພິດ, ຫຼື ເຊື້ອພະຍາດໃນອາຫານ, ເຄື່ອງດື່ມແລະອາຫານສັດ.
ຊີວິດ ຫຼື ສຸຂະພາບຂອງຄົນ	ຄວາມສ່ຽງເກີດຈາກພືດຫຼືສັດຫຼືສິນຄ້າຜະລິດຈາກພືດຫຼືສັດດັ່ງກ່າວທີ່ນຳເຊື້ອພະຍາດສູ່ຄົນ, ຫຼືຈາກການນຳເຂົ້າມາ, ການເກີດ ຫຼື ແຜ່ລະບາດຂອງແມງໄມ້.
ຊີວິດ ຫຼື ສຸຂະພາບຂອງສັດ ຫຼື ພືດ	ຄວາມສ່ຽງຈາກການນຳເຂົ້າມາ, ການເກີດ ຫຼື ແຜ່ລະບາດຂອງສັດຕູພືດ, ພະຍາດ, ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດທີ່ນຳເຊື້ອພະຍາດ, ເຊື້ອພະຍາດ.
ປະເທດ	ຄວາມເສຍຫາຍອື່ນໆຈາກການເຂົ້າມາ, ການເກີດ ຫຼືແຜ່ລະບາດຂອງສັດ ຕູພືດ.

ມາດຕະການດັ່ງກ່າວກວມເອົາທັງກົດໝາຍ, ດຳລັດ, ຂໍ້ຕົກລົງ, ຄຳສັ່ງ, ລະບຽບການ, ເງື່ອນໄຂ ແລະ ລວມທັງຂັ້ນຕອນການກວດກາ, ການເກັບຕົວຢ່າງ, ການຢັ້ງຢືນ ແລະ ການອອກອະນຸມັດຕ່າງໆ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍປົກປ້ອງດັ່ງທີ່ກ່າວມາ.

II. ສັນຍາສຸຂານາໄມ ແລະ ສຸຂານາໄມພືດ ຫຼື ສັນຍາ SPS ຂອງອົງການການຄ້າໂລກ

ໃນອົງການການຄ້າໂລກເອີ້ນວ່າສັນຍາວ່າດ້ວຍການນຳໃຊ້ມາດຕະການສຸຂານາໄມ ແລະ ສຸຂານາໄມພືດ (Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures) ຊຶ່ງອະນຸຍາດໃຫ້ສະມາຊິກສາມາດນຳໃຊ້ມາດຕະການເພື່ອປົກປ້ອງສຸຂະພາບຫຼືຊີວິດຂອງຄົນ, ສັດແລະພືດ, ແຕ່ຕ້ອງຫຼີກເວັ້ນການຈຳກັດການຄ້າໃຫ້ໜ້ອຍທີ່ສຸດ. ໂດຍມີເງື່ອນໄຂ ແລະ ຫຼັກການສຳຄັນດັ່ງນີ້:

1) <u>ອີງໃສ່ພື້ນຖານວິທະຍາສາດເປັນຫຼັກ.</u>

ທຸກມາດຕະການທີ່ວາງອອກເພື່ອປົກປ້ອງສຸຂະພາບຫຼືຊີວິດຂອງຄົນ, ສັດຫຼືພືດນັ້ນຕ້ອງໄດ້ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນ ແລະ ຫຼັກຖານທາງວິທະຍາສາດເປັນບ່ອນອີງ.

2) <u>ອີງໃສ່ມາດຕະຖານຂອງສາກົນ</u>

ມາດຕະການທີ່ນຳໃຊ້ຕ້ອງອີງໃສ່ມາດຕະຖານຂອງສາກົນ ເຊັ່ນ: ກົດລະຫັດອາຫານສາກົນ (Codex Alimentarius), ມາດຕະຖານຂອງອົງການສຸຂະພາບສັດໂລກ (World Organization of Animal Health: OIE) ແລະ ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງພືດສາກົນ (International Plant Protection Convention: IPPC). ແຕ່ຖ້າບໍ່ມີໃນມາດຕະຖານສາກົນ ຫຼື ມາດຕະຖານພາຍໃນສູງກວ່າສາກົນ ປະເທດດັ່ງກ່າວຕ້ອງມີການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຊີ້ແຈງບົນພື້ນຖານວິທະຍາສາດ.

3) ຮັບຮູ້ຄວາມເທົ່າທຽມກັນ

ສັນຍາຮຽກຮ້ອງໃຫ້ທຸກໆປະເທດສະມາຊິກຕ້ອງມີການຮັບຮູ້ລະບຽບການເຕັກນິກຊຶ່ງກັນແລະກັນ ເຖິງແມ່ນວ່າລະບຽບການເຕັກນິກຈະມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນກໍ່ຕາມ, ປະເທດນຳເຂົ້າຕ້ອງຮັບຮູ້ລະບຽບການເຕັກນິກຂອງປະເທດສົ່ງອອກຖ້າຫາກສາມາດພິສູດໄດ້ວ່າລະບຽບການເຕັກນິກດັ່ງກ່າວສາມາດບັນລຸໄດ້ຕາມລະດັບການປົກປ້ອງທີ່ຕ້ອງການຂອງປະເທດນຳເຂົ້າ.

4) <u>ຮັບປະກັນຄວາມໂປ່ງໃສ</u>

ຫມາຍເຖິງໃຫ້ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແລະ ສາມາດມີສ່ວນຮ່ວມໃນການປະກອບຄຳເຫັນໃນໄລຍະເວລາທີ່ແນ່ນອນ ແລະ ມາດຕະການທີ່ຈະບັງຄັບໃຊ້ຕ້ອງໄດ້ເຜີຍແຜ່ຢ່າງໜ້ອຍ 180 ວັນ.

5) <u>ຮັບປະກັນບໍ່ມີການຈຳແນກປະຕິບັດ(Non-Discrimination)</u>

ການວາງ ແລະ ນຳໃຊ້ມາດຕະການຕ້ອງບໍ່ມີການຈຳແນກປະຕິບັດແບບໄຮ້ເຫດຜົນລະຫວ່າງສິນຄ້ານຳເຂົ້າດ້ວຍກັນ ແລະ ລະຫວ່າງສິນຄ້ານຳເຂົ້າ ແລະ ສິນຄ້າຜະລິດພາຍໃນ.

6) <u>ເງື່ອນໄຂອື່ນໆ (ລາຍລະອຽດເບິ່ງໄດ້ທີ່ www.laoftpd.com)</u>

III. ສົນຍາ SPS ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດຄ້າສາກົນ

ສິນຄ້າປະເພດກະສິກຳ ເຊັ່ນ: ພືດຜັກ, ຊີ້ນສັດ, ເຂົ້າ, ມັນອື່ນໆ ລວມທັງຜະລິດຕະພັນສຳເລັດຮູບຕ່າງໆ ຄື: ເຫຼົ້າ, ເຄື່ອງດື່ມ ແລະ ເຄື່ອງບໍລິໂພກອື່ນໆໃນການຄ້າສາກົນໃນປັດຈຸບັນລ້ວນແຕ່ຈະຖືກຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກ່ຽວຂ້ອງກັບມາດຕະການ SPS. ຕົວຢ່າງ: ການສົ່ງງົວໄປຫວຽດນາມ ເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ດ່ານຈະຮຽກຮ້ອງຜູ້ສົ່ງອອກງົວສະໜອງເອກະສານຢັ້ງຢືນສຸຂະພາບຂອງງົວໂດຍອີງຕາມມາດຕະຖານຂອງອົງການ OIE. ເງື່ອນໄຂນຳເຂົ້າຂອງຫວຽດນາມ ທີ່ຮຽກຮ້ອງໃບຢັ້ງຢືນສຸຂະພາບຕາມມາດຕະຖານສາກົນແມ່ນສອດຄ່ອງກັບສົນຍາ SPS, ແຕ່ການທີ່ຜູ້ສົ່ງອອກຂອງລາວຈະປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂດັ່ງກ່າວໄດ້ຜູ້ສົ່ງອອກບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ຕາມລຳພັງ, ຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງ ເຊັ່ນ ຂະແໜງການກະສິກຳຕ້ອງໄດ້ມີລະບົບຄຸ້ມຄອງສຸຂະພາບທີ່ສອດຄ່ອງກັບສາກົນ ໂດຍມີການຮັບຮອງ (Accreditation) ຈາກອົງການໃດໜຶ່ງທີ່ສາກົນຮັບຮູ້.

ສົນຍາ SPS ໄດ້ເຮັດໃຫ້ການຄ້າສິນຄ້າກະສິກຳໃນປັດຈຸບັນກາຍເປັນການຄ້າທີ່ຕ້ອງມີລະບົບຊັບຊ້ອນ ໂດຍຕ້ອງມີການປະສານງານພາຍໃນ ແບະ ພາຍນອກຢ່າງເປັນເອກະພາບ ຂະແໜງການຄ້າ, ກະສິກຳ, ສາທາລະນະສຸກ, ພາກທຸລະກິດ, ຂະແໜງການຂອງປະເທດຄູ່ຄ້າ, ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ຈຶ່ງຈະສາມາດເຮັດໃຫ້ການຄ້າສິນຄ້າກະສິກຳໃດໜຶ່ງສາມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້.

ການຄ້າແບບຊາຍແດນຂອງສປປ ລາວ ນັບມື້ຖືກຈຳກັດຈາກປະເທດໃກ້ຄຽງ, ບາງຄັ້ງອະນຸຍາດ, ບາງຄັ້ງກໍປະຕິເສດນຳເຂົ້າ, ສາເຫດກໍເນື່ອງມາຈາກຜົນບັງຄັບໃຊ້ສົນຍາດັ່ງກ່າວ.

ສປປ ລາວ ຍັງບໍ່ທັນມີລະບົບປະສານງານທີ່ຈຳເປັນຢ່າງດີພໍທີ່ຈະຮັບປະກັນການສົ່ງອອກສິນຄ້າກະສິກຳໃດໜຶ່ງໄດ້ເທື່ອ, ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ມີມີບັນຫາການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດຂອງສາກົນໃນປັດຈຸບັນ.

ສົນໃຈຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ

ກົມນະໂຍບາຍການຄ້າຕ່າງປະເທດ

ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ

Tel/Fax: 021-450066

ອີເມລ: foreigntrade@laoftpd.com

ເວັບໄຊ: www.laoftpd.com

ສະໜັບສະໜູນໂດຍ

USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE

ມາດຕະການສຸຂານາໄມ ແລະ ສຸຂານາໄມພືດ

Sanitary and Phytosanitary Measures (SPS)